

V Forum Polskiego Kongresu Drogowego

Drogi samorządowe 12 lat po reformie

Zbigniew Tabor

Warszawa, 14 listopad 2011

Reforma administracji publicznej

- W dniu 13 października 1998 roku Sejm uchwalił ustawę „Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną”.
- Ustawą tą wprowadzono w życie ustawy:
  - o samorządzie województwa,
  - o administracji rządowej w województwie,
  - o samorządzie powiatowym,
  - o podziale terytorialnym
oraz ustawę kompetencyjną

Własność dróg

Do dnia 31 grudnia 1998 roku drogi publiczne stanowiły własność Skarbu Państwa.

Na mocy art.60 ustawy reformującej administrację publiczną pas drogowy będący mieniem Skarbu Państwa stał się z dniem 1 stycznia 1999r. mieniem właściwych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 73 ww. ustawy stanowi, że nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, nie stanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego.

Podział dróg

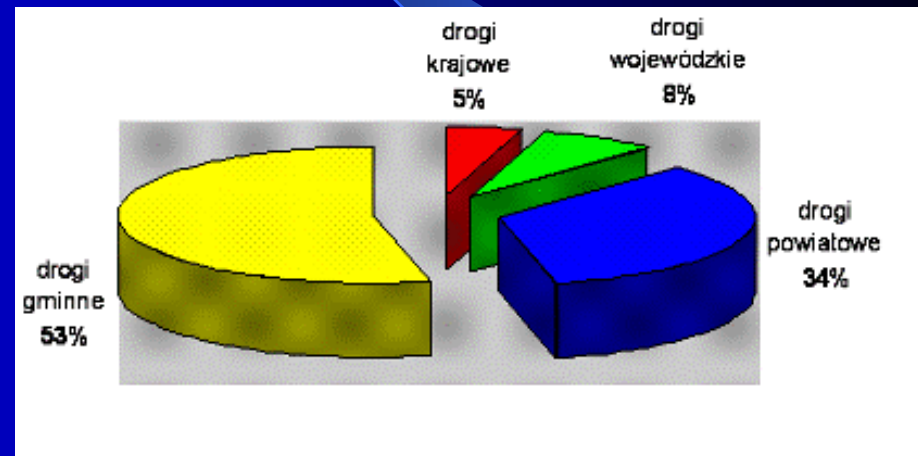
Art. 2 ustawy o drogach publicznych podzielił drogi na:

- krajowe,
- wojewódzkie,
- powiatowe,
- gminne.

Przypisana została również własność dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych do właściwego samorządu terytorialnego.

Drogi w Polsce

Kategoria drogi	km
Drogi krajowe	18 368
Drogi wojewódzkie	28 444
Drogi powiatowe	128 870
Drogi gminne	203 773
Ogółem	379 455

Podział na kategorie a funkcja drogi

Kategorie dróg zostały ustalone administracyjnie i nie zawsze odpowiadają funkcji, którą spełniają.

Niestety przez 12 lat nie udało się dokonać kategoryzacji dróg publicznych ze względu na ich funkcje

Droga wojewódzka (do dnia 31.12.1998 droga krajowa)

Administracja drogowa

- We wszystkich 16 województwach utworzono Zarządy Dróg Wojewódzkich,
- W większości z 314 powiatów ziemskich utworzono Powiatowe Zarządy Dróg,
- W większości z 65 miastach na prawach powiatu istnieją Miejskie Zarządy Dróg,
- W 843 miastach przeważnie brak jest zarządów dróg,
- W 1576 gminach wiejskich brak jest zarządów dróg.

Ponad 50% długości dróg
samorządowych nie ma zarządów
dróg

Główne problemy dróg samorządowych

- konstrukcja istniejących dróg,
- brak środków finansowych.

Konstrukcja istniejących dróg

- Konstrukcja istniejących dróg samorządowych w większości nie jest zgodna z elementarnymi zasadami budowy dróg.
- Ruch jaki odbywa się po drogach samorządowych znacznie przekracza ruch na jaki te drogi były budowane.
- Wieloletni brak remontów doprowadził do śmierci technicznej pewnych odcinków dróg.

Pieniądze

- Praktyczny brak systemu finansowania dróg samorządowych,
- Potrzeby samorządów w innych dziedzinach ich ustawowych obowiązków połączone z notorycznym brakiem wystarczającej ilości środków finansowych powoduje drastyczne obniżanie nakładów na drogi.

Przykład dróg wojewódzkich

- Łączna długość sieci dróg wojewódzkich wynosi 28536km,
- W 2011 roku nakłady z budżetów województw na bieżące utrzymanie i remonty wynoszą 770mln zł,
- Realne potrzeby to ok. 0,3 mln/km rocznie,
- Nakłady na 1km drogi wynoszą 0,027mln/km, co stanowi 9% potrzeb.

Dodatkowe obciążenie dróg samorządowych

- W latach 2000-2009 liczba pojazdów samochodowych wzrosła o 56%,
- W roku 2000 transportem samochodowym przewieziono 25,8% ładunków, w 2010 roku 84,4%,
- Praca przewozowa [tonokm] w latach 2000-2010 wzrosła o 155%
- Od 1 lipca 2011 wprowadzono opłaty za przejazd samochodami ciężarowymi po autostradach, drogach ekspresowych i części dróg krajowych. Spowodowało to przeniesienie się części przewozów na bezpłatne drogi samorządowe.

Samorządowi zarządcy dróg

- Samorządom bardzo zależy na rozwoju infrastruktury drogowej,
- Samorzady często zadłużają się by realizować inwestycje drogowe,
- Samorzady potrafią współpracować ze sobą przy realizacji inwestycji drogowych,
- Samorzady wykazują dużą dbałość o zagadnienia związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego.

Sukcesy (mniejsze lub większe)

- Samorządy posiadające zarządy dróg potrafią zarządzać drogami,
- Zewnętrzne środki finansowe na drogi są właściwie wykorzystywane,
- Zarządy dróg samorządowych są przygotowane do wykorzystania większych środków finansowych, niż te którymi dysponują,
- Na drogach samorządowych są wprowadzane nowatorskie rozwiązania poprawiające ich trwałość, jakość i bezpieczeństwo.

V Forum Polskiego Kongresu Drogowego

Dziękuję Państwu za uwagę

Zbigniew Tabor